

Sygn. akt II PK 158/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa K. K.
przeciwko Nadleśnictwu W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami pełnomocnika pozwanego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt VIII Pa [...], Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. – w sprawie z powództwa K. K. przeciwko Nadleśnictwu W. o przywrócenie do pracy – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w G. z dnia 8 lipca 2015 r., sygn. akt IV P [...], oddalającego powództwo.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną – skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W ocenie autorki skargi „w sprawie występuje istotne zagadnienia prawne związane z zasadą

równego traktowania pracowników, sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie, czy dopuszczalne jest za to samo przewinienie wymierzenie pracownikom różnych dolegliwości tj. w stosunku do jednego zastosowanie kary porządkowej i wypowiedzenie umowy o pracę, a w stosunku do drugiego jedynie kary porządkowej”.

Oczywista zasadność skargi wynika „z naruszenia przez Sąd II instancji art. 45 § 1 k. p. w zw. z art. 30 § 4 k. p. poprzez przyjęcie, że do weryfikacji, czy wypowiedzenie umowy o pracę było uzasadnione wystarczy ograniczenie się do zbadania czy przyczyna wskazana w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę, uzasadnia wypowiedzenie umowy o pracę i pominięcie badania czy wskazana przez pracodawcę przyczyna jest rzeczywista czy jedynie pozorna” oraz z „naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez nie odniesienie się w sposób wystarczający w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do wszystkich zarzutów sformułowanych w apelacji powoda, co utrudnia kontrolę orzeczenia i wskazuje na arbitralność podjętego rozstrzygnięcia”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona przeciwna wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty

świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym definiowania przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. przyjmuje się, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sygnalizowana w uzasadnieniu wniosku kwestia „związana z zasadą równego traktowania pracowników” została sprowadzona do ogólnikowego pytania. Brakuje odpowiedniego wyводу wykazującego, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim jednak zasadnicza wadliwość tak określonego – zacytowanego wyżej – „zagadnienia” polega na braku powiązania stawianego problemu z konkretnie wskazanym przepisem (przepisami) prawa określającymi przedstawianą kwestię.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla

uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej autorka skargi wiąże z naruszeniem wskazanych przepisów prawa – art. 45 § 1 k. p. w związku z art. 30 § 4 k. p. Uzasadnienie wniosku w tym zakresie – w próbie wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej – ogranicza się do przedstawienia argumentacji będącej w istocie powtórzeniem uzasadnienia podstawy materialnoprawnej skargi kasacyjnej. Brakuje odpowiedniego wywodu zawierającego argumentację, którą

autorka skargi wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadnieniem wniosku nie objęto zasadniczych ustaleń zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G., zgodnie z którymi przyczyną wypowiedzenia powodowi umowy o pracę była utrata zaufania wynikająca z naruszenia przez powoda procedury nabycia drewna obowiązującej w Nadleśnictwie, a nie kradzież drewna. Niedochowanie przez powoda procedury spowodowało utratę u pozwanego zaufania niezbędnego do zatrudniania powoda na stanowisku pracy podleśniczego. Powód jako podleśniczy odpowiadał materialnie za drewno, które z uwagi na szczególny charakter magazynu otwartego, w którym było składowane (las) podlegało szczególnemu nadzorowi. Był on osobą odpowiedzialną za przestrzeganie reguł kierujących obrotem drewnem na terenie swojego Leśnictwa, znał procedury nabycia drewna i powinien je stosować w pierwszej kolejności w stosunku do swojej osoby. Według Sądu drugiej instancji bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje to, że inny pracownik pozwanego został ukarany karą porządkową w formie nagany, a powodowi oprócz kary porządkowej wypowiedziano umowę o pracę. To do pracodawcy należy ocena zachowania każdego z pracowników i to on decyduje o poniesieniu przez pracownika odpowiedzialności za naruszenie obowiązujących w zakładzie pracy przepisów. W ocenie Sądu drugiej instancji zgodne z prawem jest ukaranie pracownika naganą za określony rodzajowo czyn oraz wypowiedzenie mu umowy o pracę na podstawie określonych okoliczności, które składają się na utratę zaufania.

Nie ma racji autorka skargi w swoich twierdzeniach o oczywistym naruszeniu wskazanych w uzasadnieniu wniosku przepisów prawa procesowego.

Sąd drugiej instancji – rozpoznając apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – nie naruszył reguł określonych w art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., a uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. zawiera w swojej konstrukcji wszystkie elementy określone w art. 328 § 2 k.p.c. w zakresie wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Autorka skargi w swoich twierdzeniach o oczywistym naruszeniu art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. nie przedstawia

wyvodu, którym wykazałaby „oczywiste naruszenie” wskazanych przepisów prawa procesowego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w kontekście wykazania naruszenia przepisów procedury mającego istotny wpływ na wynik sprawy (por. art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 102 k.p.c.